

101 pasji trik

Aktivnosti, ki vas povezujejo s psom, ga zaposlijo in postavljajo pred preizkušnje

- Prinesi papir • Prevali se • Prikloni se • Dvigni telefon • Prinesi daljinec • in še marsikaj!!

**PRIZNANA VADITELJICA IN NAJPAMETNEJŠA PSIČKA NA SVETU
VAS UČITA SKRIVNOSTI URJENJA PSOV**

Kyra Sundance in Chalcy

Fotografije: Nick Saglimbeni

101 pasji trik

101 pasji trik

Aktivnosti v več korakih,
ki vas povezujejo s psom,
ga zaposlijo in postavljajo
pred preizkušnje

Kyra Sundance in Chalcy

Fotografije: Nick Saglimbeni

Vse pravice pridržane. Ničesar iz te knjige se na noben način ne sme reproducirati brez predhodnega pisnega dovoljenja lastnika avtorskih pravic. Vse slike v tej knjigi so bile reproducirane z vednostjo in predhodnim soglasjem fotografov, ki so jih posneli. V primeru, če bi bile kršene avtorske ali katere koli druge pravice, ki so povezane z vsebino te knjige, producent, založnik oziroma tiskar ne bi prevzeli nobene odgovornosti. Po najboljših močeh smo se potrudili, da so v skladu z informacijami, ki smo jih dobili, ustrezno navedeni vsi avtorji.

Prva izdaja:

Quarry Books, članica Quayside Publishing Group, Gloucester, Massachusetts, ZDA

© 2007 QUARY BOOKS

© 2010 DEBORA, za izdajo v slovenskem jeziku

Knjiga *101 pasji trik* vsebuje priporočila za urjenje vašega psa. Seveda smo pazili, da so priporočila varna, vendar ni mogoče vnaprej predvideti, kako se bo pes odzval na priporočeno urjenje in dotike. Niti avtorica, Kyra Sundance, Sundance MediaCom, niti založba ne prevzemajo odgovornosti za mentalno, finančno ali fizično škodo, ki bi morebiti nastale zaradi upoštevanja nasvetov, tehnik ali postopkov, navedenih v knjigi. Bralci naj priporočila v besedilu upoštevajo po lastni presoji.

Oblikovanje naslovnice: Rockport Publishers

Oblikovanje: Sundance MediaCom

Fotografije: Nick Saglimbeni, razen fotografij št. 10, 11, 12, 13, 20, 21, 34, 50, 84, 104, 106, 142, 159, 178 in 208 katerih avtorica je Kyra Sundance.

Prevod: Dora Debeljak

Lektoriranje: Manja Gorinšek

Uredil: Janislav Peter Tacol

®™ "Do More With Your Dog!" je registrirana blagovna znamka Kyre Sundance.

Ljubljana, 2010

1. izdaja, 1. natis 2000 izvodov

Cena: 29,50 EUR

Natisnjeno v Singaporju.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

636.7.088(035)

SUNDANCE, Kyra

101 pasji trik : aktivnosti, ki vas povezujejo s psom, ga zaposlijo in postavljajo pred preizkušnje / Kyra Sundance in Chalcy ; fotografije Nick Saglimbeni ; [prevod Dora Debeljak]. - 1. izd., 1. natis. - Ljubljana : Debora, 2010

Prevod dela: 101 dog tricks

ISBN 978-961-6525-64-0

250867712

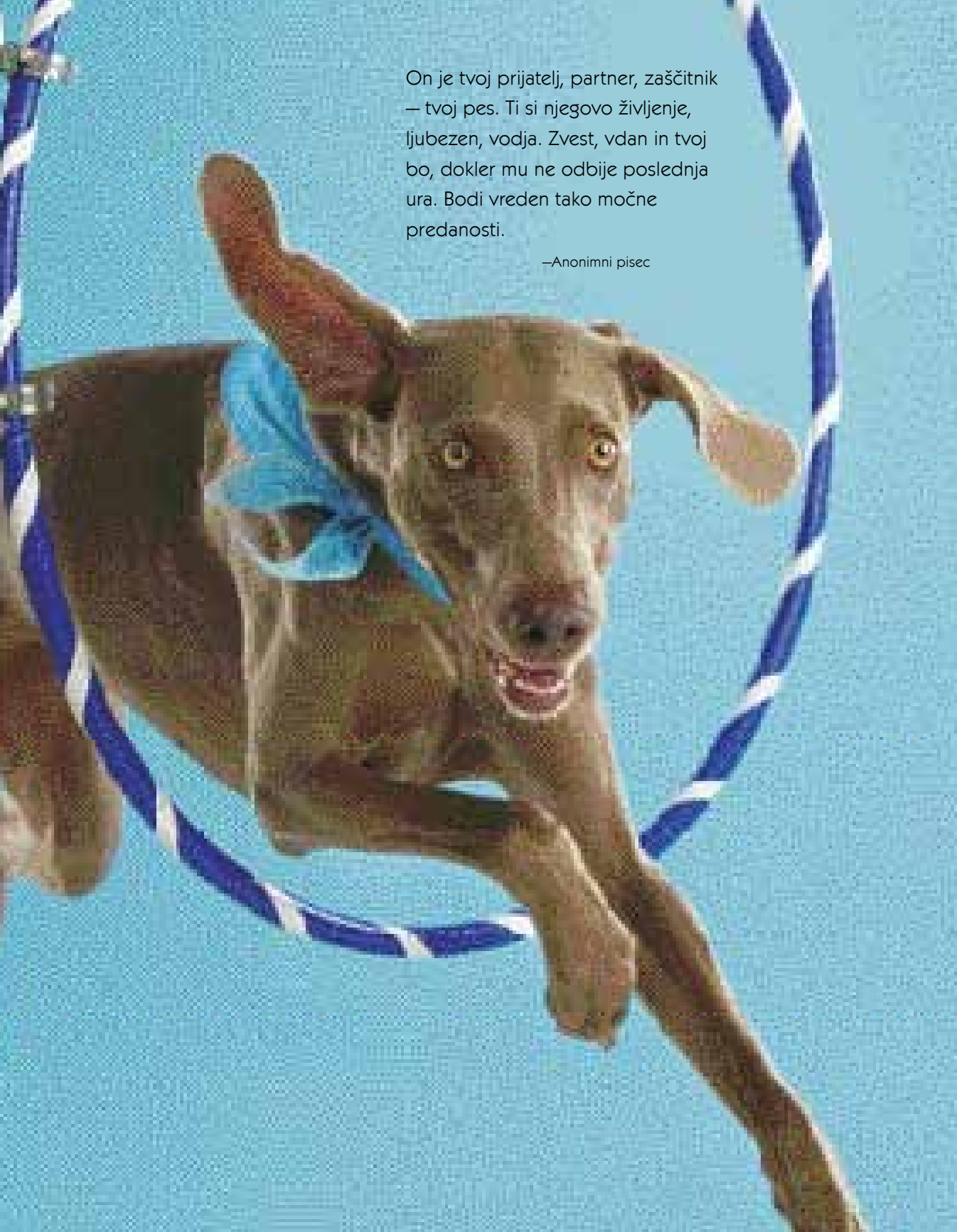
Za vse lastnike, skrbnike
in ljubitelje psov in mačk:
**PSI-in-MUCI-HIATRIČNA
SVETOVALNICA** na spletu
www.psi-ha.si

Druge specialne spletne strani
založbe Debora:
www.najhrana.si
www.paparica.si
www.orgazmicna.si

Spletna knjigarna:
www.debora.si

On je tvoj prijatelj, partner, zaščitnik
— tvoj pes. Ti si njegovo življenje,
ljubezen, vodja. Zvest, vdan in tvoj
bo, dokler mu ne odbije poslednja
ura. Bodi vreden tako močne
predanosti.

—Anonimni pisec

VSEBINA

Predgovor	8
Nekaj besed obeh avtoric	9
Uvod	10

1 OSNOVE	14
Sedi	15
Lezi	16
Prostor	18
Pridi	19

2 NAJBOLJŠI TRADICIONALNI TRIKI	20
Daj taco – levo in desno	22
Prinesi/vzemi	24
Spusti/daj	26
Uravnovesi in ujemi	27
Lepo stoj/prosi	28
Glas	30
Prevali se	31
Delaj se mrtvega	32

3 ČAS ZA OPRAVILA	34
Prinesi mi copate	36
Prinesi svoj povodec	37
Pelji psa na sprehod	38
Dostava časopisa	40
Zmoli svojo molitvico	42
V uto	43
Nesi mi torbico	44
Pospravi svoje igrače	46
Zavij se v odejo	48

4 KUŽA ZABAVLJAČ	50
Zatrobi na kolesarsko hupo	51
Kuku!	52
Pasje sklece	54
Delaj se, da te je sram	56
Šepaj	58
Kuža žepar	60
Igraj klavir	62
Najneumnejši pes na svetu	64

5 MODERNI PRIROČNI TRIKI	66
Dvigni telefon, ko zazvoni	67
Ugasni luč	68
Odpri/zapri vrata	70
Pozvoni, da boš lahko vstopil	72
Povleci vrv	73
Prinesi mi pivo iz hladilnika	74
Dostavljač pošte	76
Poišči ključke/daljinec	78
Potiskaj nakupovalni voziček	80
Prinesi mi robček	82

6 PA SE IGRAJMO!	84
Nogomet	86
Ameriški nogomet	88
Košarka	90
Hokejski vratar	92
Skrivalnica	94
Skrij se	96
V kateri roki je približek?	97
Lov na velikonočne pirhe	98
Metanje obročkov	100
Kje se skriva kroglica	102
Pes na preži	104
3,2,1, start!	105

7 SKAKANJE IN LOVLJENJE	106
Skok čez oviro	108
Skok čez koleno	109
Skok čez hrbet	110
Skok v naročje	112
Skok čez preval/stojo na rokah	114
Skok čez palico	116
Skakanje čez kolebnico	118
Lovljenje diska za začetnike	120
Skoči z moje noge in ujemi disk	122

8 SKAKANJE SKOZI OBROČE	124	11 PES RAZMIŠLJUJOČEGA ČLOVEKA	178
Skakanje skozi obroč	125	Moj pes zna računati	180
Skoči skozi moje sklenjene roke	126	Prepoznav predmete po imenu	182
Zaporedje dveh obročev	128	Usmerjeno prinašanje	184
Skoči skozi obroč nad mojim hrbtom	132	Usmerjeno skakanje	186
Neubogljiv kuža – pojdi pod obroč	134	Izberi karto iz kompleta	187
Poženi se skozi kotalec se obroč	136	Zavračanje hrane	188
Stopi skozi obroč, ki leži na tleh	138	Poišči predmet, ki diši po meni	190
S papirjem prekrit obroč	140	Iskanje 'pretihotapljenega' predmeta	192
		Sledi vonju neke osebe	194
9 PREMAGOVANJE OVIR	142	12 IMEJ ME RAD!	196
Predor	143	Poljubčki	197
Plazi se	144	Taci na mojo roko	198
Dotakni se tarče	145	Spusti glavo	199
Čez/pod	146	Pokrij si oči	200
Prevesna gugalnica	148	Pomahaj v slovo	202
Slalom	150		
Splezaj na lestev	152	Dodatek A: Triki glede na zahtevnost	204
Vrti boben	154	Dodatek B: Triki glede na veščine	205
		O avtoricah	206
10 TA PES PA PLEŠE!	158	O fotografu	206
Hodi poleg – naprej in nazaj	160	Zahvale	207
Hodi nazaj	161	Kaj pa zdaj?	208
Vrtenje v krogu	162		
Prikloni se	164		
Prostor (krog na mojo levo stran)	166		
Vstran (zasuči se na mojo levo stran)	168		
Hoja med nogami	170		
Osmice	172		
'Hoja po Luni'	174		
Poskoči od sreče	175		
Brcanje v stran	176		

PREDGOVOR

Kyro in Chalcy sem spoznal, ko sem delal kot producent televizijske oddaje o živalskih talentih. Ena od programskih voditeljic je zatrjevala, da je našla psa, ki zna brati! V vseh letih dela s triki pri domačih živalih, najprej kot koordinator za Bedaste trike domačih živali v oddaji Davida Lettermana, nato pa kot producent oddaje *Pet Star* na TV postaji Animal Planet, sem sicer že slišal za nekaj pametnih živali, a se mi je vseeno zdelo, da je tale psička čisto nekaj posebnega. Seveda sta Kyra in Chalcy takoj zmagali v oddaji, nato sta se vrnili in dobili celotno tekmovanje!

Spominjam se predvsem dvojega: najprej, širokega nasmeška pri obeh; in drugič, da sta vse počeli skupaj. Ljudje lahko začnejo pred kamero usmerjati pozornost nase in pozabijo, da so le ena polovica ekipe, toda Kyra in Chalcy sta čisto vse, od prve vaje pa do zadnje tekmovalne oddaje, počeli skupaj. Nisem bil presenečen, ko sem po telefonu od Kyre izvedel, da s Chalcy pišeta knjigo. Vprašal sem jo le: "Katera od vaju pa tipka?"

Bistvo knjige *101 pasji trik* se skriva prav v timskem delu – da stvari počnemo skupaj. Kyra in Chalcy se trikov naučita le s pozitivnim pristopom in z motivacijskimi tehnikami. Triki so zabavni, kot del igre, ne pa nekaj, kar je treba opraviti. Pri čisto vsakem se razvije nek vidik mentalnih in fizičnih zmožnosti vašega psa. Med učenjem se krepita zaupanje in prijateljska vez med vami in vašim družabnikom.

Kyra in Chalcy znata vse trike, ki se pojavijo v knjigi – torej, vadili in izvedli sta vse, vseh 100 + 1 točko, zato je knjiga *101 pasji trik* polna nasvetov iz prve roke. Obvladata tako mentalne kot fizične trike, zato boste v knjigi našli navodila za vse – od tega, kako psa naučiti šteti, do tega, kako ga naučiti igrati košarko. Preprosta navodila so opremljena z nazornimi slikami. Kyra in Chalcy nista pozabili na nobeno podrobnost.

To in samo to knjigo potrebuje vsakdo, ki svojega psa uči trikov, pa naj z njimi zabava sebe, prijatelje ali velike množice in gledalce nacionalnih TV postaj, tako kot to počneta Kyra in Chalcy.

Samo Kyra Sundance in Chalcy imata dovolj znanja, da sta lahko napisali najboljšo možno knjigo za učenje trikov. Vsakdo, ki pse uči trikov, si lahko šteje v čast, da sta si vzeli čas, ki ga sicer namenjata nastopom, in z nami podelili svoje skrivnosti. Zato uživajte v knjigi, nato pa pojdite ven in se igrajte. Kakor vedno znova pravita Kyra in Chalcy: "Bodite aktivnejši s svojim psom!"

—Bill Langworthy

Bill Langworthy je več let delal kot koordinator za trike domačih živali v oddaji "Late Show z Davidom Lettermanom". Bil je tudi scenarist in koproducent živalskega šova talentov "Pet Star" na TV postaji Animal Planet. Pri njem je opravilo avdicijo na tisoče živali iz ZDA.

NEKAJ BESED OBEH AVTORIC

“Vidite?” sem rekla, “Chalcy na slalomu vedno znova zgreši prvo palico.”

“Morali bi jo najprej učiti v dveh vzporedno postavljenih slalomih,” mi je svetovala nacionalno priznana inštruktorica agilityja. “Psi, ki začnejo na tak način, nikoli ne zgrešijo prve palice na slalomu.”

“Ja, se pač nisva učili tako,” sem priznala. “Učili sva se po drugačni metodi. Zdaj pa sva, kjer sva. Kako lahko to popraviva?” sem povprašala. Inštruktorica je zmajala z glavo.

“Oh, zdaj je že prepozno,” je odvrnila in odšla.

Ta inštruktorica je menila, da bi morala zato, ker sem ga polomila z napačno metodo, rešiti, kar se rešiti da, in začeti na novo z novim psom. Z drugimi besedami: ne izgubljal časa s popravljanjem, ko pa lahko za manj denarja dobiš novega, bolj bleščečega psa!

Seveda nad Chalcy nisem obupala. Pri urjenju sem storila več napak kot jih je sploh mogoče naštet. Svojo psičko sem učila napačnih stvari na napačen način in ji dajala napačne povratne informacije. Seveda sem ga polomila pri urjenju, a sva to uredili! Veščin in pravil sva se naučili znova. Zagotovo je takšen način nekoliko zahtevnejši, vendar se da. Od svojega psa ne pričakujem, da bo deloval kot stroj, saj sem tudi jaz le iz mesa in krvi. Skupaj s Chalcy poskušava, se učiva, dosegava uspehe in neuspehe. Sodelujeva in druga drugi dajeva nešteto novih priložnosti. Seveda še vedno kdaj zgrešiva prvo palico na slalomu, vendar vedno poskusiva znova!

Vaš pes je lahko mlad ali star, športen ali len, pameten ali zabit kot noč, toda še vedno je vaš in njegovo uspešnost morate meriti le vi sami.

Upam, da vam bo ta knjiga v navdih, da boste svojega psa učili trikov in, seveda, ‘bodite aktivnejši s svojim psom’.

—Kyra Sundance in Chalcy

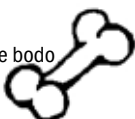

Odpri/zapri vrata

NADGRAJUJTE! Nadgrajujte ti dve veščini. Psa naučite **“prinesi mi pivo iz hladilnika”** (stran 74).

NASVET! Majhni psi brez stopničastega stola morda ne bodo mogli doseči kljuke.

KAJ UČITE PSA:

Pes s pomočjo kljuke odpre vrata, nato pa jih s tacami potisne in zapre.

ODPIRANJE VRAT:

BESEDNI NAMIG

Zapri
Odpri

- 1 Psa postavite pred vrata, ki se odpirajo navzven in na vzvod. Na drugi strani vrat naj bo nekaj, kar si pes želi – recimo zunanji svet, priboljšek ali njegova najljubša igrača. Vrata narahlo odprite. Spodbujajte psa, naj jih potiska naprej in tako pride do nagrade.
- 2 Držite vrata, ki naj bodo rahlo priprta. Spodbujajte psa, naj jih potisne naprej in odpre. Tokrat se jih bo moral dotakniti s tacama ali pa nanje skočiti. Spustite vrata, da se bodo odprla in da bo pes prišel do nagrade.
- 3 Vrata zaprite. Trkajte po kljuki in spodbujajte psa, naj se dvigne na zadnje tace. Če se s tacama dotakne kljuke, vrata rahlo potisnite naprej, da se bodo odprla.
- 4 Zdaj pes razume, da je prav v kljuki vsa skrivnost odpiranja vrat. Tehniko bo izpopolnil sam, če ga bo seveda na drugi strani čakala primerna spodbuda!
- 5 Ko pes obvlada odpiranje vrat, ki se odpirajo navzven, poskusite še z vrati, ki se odpirajo navznoter. Z lepilnim trakom zalepite zapah, vrata se bodo odprla, ne da bi bilo treba pritisniti na kljuko. Pes se mora najprej naučiti, da se nasloni na kljuko in stopi nazaj. Stojte na drugi strani vrat s priboljškom ali igračo, trkajte po vratih in kličite psa.
- 6 Z zapaha odstranite lepilni trak. Spet se postavite na nasprotno stran vrat. Z nogo pritiskajte na vrata. Če bo pes pritisnil na kljuko, se bodo vrata odprla proti njemu. Naučil se bo, da mora med pritiskanjem na kljuko stopicati nazaj.

- 1 Pes naj se spravi skozi rahlo odprta vrata.

- 2 Medtem ko se pes dotika vrat s tacami, jih držite priprta.

- 3 Ko se pes s tacami dotakne kljuke, pritisnite nanjo.

- 4 Psa spodbudite, da vrata odpre sam.

KORAKI:

ZAPIRANJE VRAT:

- 7 Vadiate na narahlo priprtih vratih, ki se odpirajo navznoter. V višini smrčka na vratih podrite priboljšek in psa spodbujajte: "zapri, vzemi!" Ko pokaže zanimanje za priboljšek, roko dvigajte vse višje. Zelo kmalu boste psa prepričali, da bo segel po priboljšku in na vrata dal taci. Vrata se bodo zaprla. Psu takoj dajte priboljšek in ga pohvalite. Če ga prestraši zvok zapirajočih se vrat in zaradi tega ne vzame priboljška, ga spodbudite, da se s sprednjima tacama spet dvigne na zaprta vrata in ga nagradite dokler je v ustreznem položaju – na zadnjih tacah.
- 8 Ko pes razume, za kaj gre, samo potrkvajte po vratih, pa jih bo potisnil. Nagradite ga, ko jih zapre.
- 9 Nazadnje z določene razdalje pošljite psa "zapret" vrata. Ne bodite presenečeni, če jih bo od samega navdušenja zaloputnil!

KAJ LAHKO PRIČAKUJETE: Kljuge na vratih pse begajo že skozi vso zgodovino. Odpiranje vrat zahteva logične spretnosti in koordinacijo, psi pa lahko to opravilo obvladajo šele po več tednih ali še pozneje. Zapiranje vrat je bistveno lažje, za psa pa postane zabavna igra.

"Muca ne doseže kljuke, zato lahko vstopa skozi luknjo na spodnji vrat."

- 5 Poskusite z vrati, ki se odpirajo navznoter.

- 6 Pritiskajte s stopalom ob zaprta vrata.

- 7 Na vratih podrite priboljšek.

- 8 Trkajte po vratih.

Osmice

TRIKI, KI JIH MORA ŽE OBVLADATI

Hoja med nogami (stran 170)

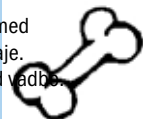
REŠEVANJE TEŽAV

V KATERO SMER PES HODI MED MOJIMI NOGAMI?

Ker je to prilagojena različica trika **“hoja med nogami”**, pes vedno začne na vaši levi, gre med vaše noge od spredaj nazaj, in najprej naredi krog okoli vaše desne noge. Pes med vašimi nogami vedno hodi od spredaj nazaj.

NADGRAJUJTE! Plesno zaporedje, ki bo pustilo močan vtis: pes naj naredi več osmic, ko pa hodi med vašimi nogami in pričakuje, da bo naredil krog okoli vaše desne noge, noge stisnite skupaj in mu dajte znak za trik **“zavrti se”** (stran 162).

NASVET! Osmice sodijo med raztegovalne in ogrevalne vaje. Preprečujejo poškodbe pred vadbo.

“Doma imamo muco JoJo. Hudo moraš paziti, ker zapiha, če se potikaš sem pa tja po kotih.”

KAJ UČITE PSA:

Noge imate narazen, pes pa v teku med obema nogama dela osmice.

- 1 Ogrevajte se s trikom **“hoja med nogami”** (stran 170).
- 2 Nato poskusite z istim trikom, vendar imejte noge bolj razkročene, delajte le manjše korake naprej. Še naprej uporabljajte namig **“skozi noge”**.
- 3 Zdaj delajte korake na mestu. Noge imate široko razkročene, ne pomikate se naprej. Dvigujte eno nogo za drugo, saj boste s tem psu dali znak; obenem govorite **“skozi noge”**. Predstavljajte si povodca, s katerim med nogami od spredaj nazaj **“vlečete”** oziroma vodite psa.
- 4 Nazadnje stojite na mestu, nagibate se v eno in drugo stran, medtem ko vaš pes hodi med vašimi nogami. Ko se pripravljate na krog okoli vaše desne noge, malo pokrčite desno nogo, da bo videl vašo desno roko, s katero ga vodite skozi noge in proti desni nogi. Zdaj uporabite besedni namig **“prečkaj”**. Psu dajte nagrado šele po nekaj uspešnih osmicah. Priboljške mu dajajte, medtem ko hodi in ne šele potem, ko se ustavi.

BESEDNI NAMIG

Prečkaj

ZNAK Z ROKAMI

KAJ LAHKO PRIČAKUJETE: Če pes zanesljivo izvaja **“hoja med nogami”**, se bo osmic naučil že čez nekaj dni. Pozneje jih bo izvajal tudi brez vlečenja z navideznim povodcem. Vi boste roke držali ob bokih.

KORAKI:

1 Vadite hojo med nogami.

2 Delajte krajše korake, noge imejte bolj razkrožene.

3 Široko razkrožene noge dvigujte na mestu.

4 Stopala naj bodo na tleh, psa vodite med svojimi nogami, od spredaj nazaj.

Stojite na mestu, z rokami ob bokih, vaš pes pa v teku dela osmice okoli vas!

NAJVEČJA KNJIGA VSEH ČASOV

o trikih za pse, s fotografijami za vsak korak!

Z urjenjem trikov se na čudovit način povežete s svojim psom, pomagajte mu, da postane del družine in ga ves čas postavljate pred fizične in mentalne preizkušnje.

ŠIROK RAZPON TRIKOV za vse vrste psov in stopnje zahtevnosti: moleduj, prikloni se, zmoli, poišči daljinec, in še mnogo več!

NAVODILA, KI DRESERJA VODIJO KORAK ZA KORAKOM, nasveti za reševanje težav in zamisli za "nadgrajevanje" trikov kot spodbuda, da že osvojen trik spravite na višjo raven.

ZAPLETENI TRIKI SO RAZDELJENI na manjše veščine, ki se jih je lažje naučiti, opremljeni pa so s kratkimi opisi, kako trik deluje in kaj lahko pričakujete.

"Knjiga *101 pasji trik* ima pri meni, kot agentu za vodilne pasje talente v Hollywoodu, prav tako svoje mesto med opremo za urjenje psov kot vrečka za pribliške in povodec!"

—Adam Berman, agencija za živalske talente LePAWS, TV serija *Off the Leash*

"Chalcy je najpametnejši pes na svetu!"

—Jay Leno, *'The Tonight Show'*

"To je na tržišču najboljša knjiga o trikih za pse. Ker tudi sam nastopam na predstavah s pasjimi triki, mi je žal, da tega učnega pripomočka nisem imel na voljo že pred dvajsetimi leti!"

—Lou Mack, vodja dreserjev, *Purina Incredible Dog Team*

"Kot profesionalna dreserka psov, ki nastopajo v filmih, menim, da je ta knjiga merilo v tej industriji. *101 pasji trik* je vodilna knjiga v tropu!"

—Rose Ordile, dreserka živali za filme in televizijo

"To in samo to knjigo potrebuje vsakdo, ki svojega psa uči trikov, pa naj z njimi zabava prijatelje ali gledalce nacionalnih TV postaj, tako kot to počneta Kyra in Chalcy."

—Bill Langworthy, producent, oddaja *Pet Star* na *Animal Planet*

KYRA SUNDANCE IN CHALCY nastopata kot pravi vrhunski izvajalki pasjih trikov. Obe sta tudi dreserki. Redno se predstavljata na športnih prireditvah, sejmih in v cirkusih. Nastopili sta v TV oddajah po vsem svetu, tudi na *The Tonight Show*, *Ellen*, *Entertainment Tonight* in *Showdog Mums & Dads*, sodelujeta pa tudi pri snemanjih filmov. V tekmovalnih pasjih športnih disciplinah v ZDA sta med najboljšimi pari.

PSI-in-MUCI-HIATRIČNA SVETOVALNICA
na www.psi-ha.si

www.debora.si • www.psi-ha.si